

Verslag bijeenkomst achterban Netwerk Erfgoed Wageningen 4 maart 2021

Aanwezig : Erik Blok SB4, Gon van Laar Gilde Wageningen, Tom de Bont Herenstraattheater, Theo Guiking Museum Casteelse Poort en laatste 15 minuten Robert Frijlink SOW. Afwezig Pauline Devan namens Mooi Wageningen.

Kernteam Netwerk Erfgoed Wageningen: Dré van Marrewijk, Bart van Aller, Jelle de Gruijter, Laura Kaper, Rienk Kuijper, René Siemens, Wim Haver (voorzitter). Afw: Arnold Braaksma.

1. Opening

Wim heet allen welkom. Ieder stelt zich voor.

SB4 is een landschapsarchitectenbureau in Wageningen. Erik werkt er en woont elders. Hij is als ex-lid van de Wageningse Mounumentencommissie betrokken bij Wageningen en vindt de Vestingvisie een goed idee. Vanuit een commercieel bureau vindt hij het niet handig om het Manifest Netwerk Erfgoed Wageningen te ondertekenen.

2. Vestingvisie

Erik vindt het een goede visie. Wel erg gericht op de vesting, op vormgeving en architectuur. Hij mist de promotie en marketingkant. Bijvoorbeeld wandeling rondje vesting, placemeats voor een restaurant met de vesting Wageningen, producten van de Vestingstad Wageningen. Hij heeft dit ook gemaïld; Dré zal mail doorsturen.

Ook de andere deelnemers ondersteunen de Vestingvisie.

Erik is betrokken bij het project Gelders Arcadie waar Wageningen aan deelneemt, evenals Renkum, Roosendaal, Arnhem en Rheden. Die plaatsen hebben meer parels dan Wageningen, maar Wageningen doet wel mee. In het Veluwe-project Veluwe Op 1 staat Wageningen niet bekend als Vestingstad maar als Arcadie. Uitdaging is om die kwaliteiten bij elkaar te brengen en richting te geven aan versterking en promotie.

Een stadsarchitect of stadsbouwmeester is nodig. Niet als doel maar als middel. Strategisch denken is : welke elementen zijn cruciaal voor het behalen van het doel. Naar welke ruimtelijke en economische doelen streef je, wat is het beoogde eindbeeld? Welke projecten zijn er voor nodig?

Wim vertaalt dat in dit verslag als: werk vanuit een visie, bouw samen voort aan de stad op de historische fundamenteen, met herstel van wat er was in nieuwe ontwikkelingen. Zorg voor voldoende fondsen en subsidies. Breng partijen bij elkaar. Daar is een stadsbouwmeester voor nodig, die dit coördineert en aanjaagt.

Theo: Volgend jaar 2022 is het 350 jaar geleden dat het rampjaar (1672) was. Dat wordt overal herdacht. Het Wagenings kasteel werd het jaar daarop, 1673, verwoest. De stadsmuren werden geslecht, poorten verdwenen. Grijp dat aan voor stadsherstel. Versterk de ruimtelijke kwaliteit. Zorg voor een wekelijkse serie in de Stad Wageningen waarin elementen van Wageningen Vestingstad worden uitgelicht.

Dre noemt als strategische projecten:

- Stadsgracht weer open.
- Herstel groen en wandelpaden over de wallen en bolwerken
- Water is nodig om de gracht te vullen
- De winkelstraat moet de historische allure krijgen en meer bijzondere winkels
- Hotel de Wereld en het Vrijheidskwartier als cultureel en historisch centrum.

3. Presentatie Vestingvisie door René

René laat een powerpointpresentatie zien met de hoofdlijnen van de Vestingvisie. Eerste versie. De essentie van de Vestingstad Wageningen is: een vierkante, middeleeuwse stad in een vijfhoekige vesting met bolwerken en met een “magistraal ensemble” van de Wederopbouw (Delftse school. Welke stad heeft die combinatie van waarden?! Veel waardering is er voor deze eerste opzet, maar er kan nog aan gesleuteld worden. O.a. minder historisch, maar meer uitgaan van wat er nog is en hoe je dat kan versterken. Meer plaatjes laten zien dan woorden. Gon wijst erop dat Het Gilde vertelt en laat zien wat er nog is, koester dat.

De Vestingvisie wordt aangeboden als bouwsteen voor de Omgevingsvisie Bebouwd Gebied. Daar moet het niet bij blijven. Er moet van meet af aan aan gewerkt worden. In een uitvoeringsplan moet het projectenspoor worden ingezet. De projecten moeten van de grond komen.

Er is een politiek traject gericht op de Omgevingsvisie en een strategisch traject gericht op uitvoering van projecten. Erik vindt het van belang dat erop gewezen wordt dat de Vestingvisie een initiatief is van burgers, die er de schouders onder willen zetten.

Bart vindt dat het erfgoed een economische en maatschappelijke drager is van een bloeiende en levende stad. Het zorgt voor een kwaliteitsimpuls.

De welstands- en monumentencommissie zijn opgegaan in de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Zoek daarmee de samenwerking. Biedt aan dat je als deskundige burgers mee wilt denken. Vergaderingen van de CRK zijn openbaar. Misschien kunnen leden van het Netwerk Erfgoed Wageningen als adviseur / deskundige deelnemen in die Commissie. We kunnen meer als verdediger opkomen voor het behoud van monumenten en waarden in de binnenstad en omliggende wijken.

4. Financiën Netwerk Erfgoed Wageningen

Wim wijst erop dat ondertekenen van het manifest geen financiële verplichting heeft. Het Netwerk Erfgoed Wageningen heeft wel geld nodig voor promotie, de website, de nieuwe banner, ondersteuning van acties. De leden van het kernteam hebben geld bijeen gebracht en Wim doet een beroep op alle lezers van dit verslag om een bijdrage over te maken op :

NL88 ASNB 8830 5340 64. tnv Wim Haver ovv Netwerk Erfgoed Wageningen.

5. Vrijheidskwartier

Jelle licht de ontwikkelingen rond Hotel de Wereld en de Aula toe. De Aula is door de WUR verkocht aan Boei Van Swaay, die er een bioscoop in wil hebben die het Heerenstraattheater gaat vervangen. Dat theater staat er volkomen achter. Samen met Wageningen 4/5, Hotel de Wereld, Boei van Swaay en Heerenstraattheater en NEW is een programma ontwikkeld om ook de buitenruimte van de Aula te gebruiken als podium, expositie, maatschappelijk centrum van cultuur en vrijheid. Ook de Bressertuin achter de oude bibliotheek zou er onderdeel van kunnen uitmaken.

Gedeputeerde Drent was vorig jaar zomer op bezoek en kondigde aan geen hotel of bioscoop te willen steunen maar wel een maatschappelijk initiatief met grote meerwaarde voor de stad en bewoners. Wanneer Wageningen 4000 extra woningen wil bouwen, is er ook een groter en aantrekkelijk centrum voor nodig om dit op te vangen en kwaliteit te bieden. Daarom is een tweede cultureel centrum naast de Markt haalbaar. De titel Vrijheidskwartier is er voor gekozen.

Knelpunt is het parkeren: de buitenruimte is nu parkeerplek: zowel de gasten van het Hotel en de bioscoop als de stad hebben deze parkeerruimte nodig. Die moet dus onder de grond en dat is kostbaar. Daar is geld van de provincie voor nodig, als het geheel een maatschappelijke meerwaarde krijgt.

Het Vrijheidskwartier is het startpunt voor een bezoek aan stad van de Vrijheid en Vestingstad Wageningen. Er komt in de aula een Experiencecentrum met films over de historie van de stad, oorlog en vrijheid. Ook buiten komt een wisselexpositie over de stad. De kamers in Hotel de Wereld worden per kamer gewijd aan een bevrijder van de stad.

De aanhechting aan de stad is een aandachtspunt volgens Erik. Hotel de Wereld is onvindbaar en ligt onlogisch aan eenrichtingstraten. Je kunt er inderdaad nauwelijks je auto kwijt. Hoe koppel je dit aan het busstation? Dan moet je eerst een boel gribus door (Gerdesplein) voor je er bent.

Dré vindt dat de Omgevingsvisie dit probleem moet aanpakken. Functies moeten worden gekoppeld en aangesloten. Het geeft ook weer de noodzaak aan van aanstelling van een stadsarchitect. We moeten dit ook als visie verder ontwikkelen die langer mee gaat dan een collegeperiode van 4 jaar.

Laura wijst er op dat maandag een presentatie wordt gehouden in de raad met vier strategieën voor parkeren in de binnenstad. O.a. een parkeergarage op het Gevangenbolwerk. Daar moet parkeerplek zijn voor 1000 auto's.

Robert komt binnen en wordt hierover bijgepraat. Robert steunt de Vestingvisie, maar wijst op het economisch belang van parkeren.

6. Rondvraag

De Vestingvisie wordt onderwerp van een thema-avond "Woensdag Debatdag" in de BBLTHK. We moeten nog wel nadenken over de doelgroep die wie primair willen bereiken en hoe we die kunnen bereiken.

De aanvullende opmerkingen op de Vestingvisie leiden niet meer tot wijziging van de versie die nu aan de voorzitter van de procesgroep Omgevingsvisie en aan de burgemeester wordt aangeboden. Er komt een bijlage bij op de website met aanvullende opmerkingen. In het uitvoeringsplan kunnen deze opmerkingen worden verwerkt.

Wim dankt de deelnemers aan deze avond voor alle waardevolle ideeën. In april of mei wordt een vervolgvond gehouden.